

Vědecké informace v e-výuce zaměřené na informační zabezpečení v medicíně

PhDr. David Horváth

Ústav vědeckých informací 1. LF UK a VFN
Interní doktorand Ústavu informačních studií
a knihovnictví FF UK

Obsah přednášky

- Představení Ústavu vědeckých informací (ÚVI)
- Publikační činnost zaměstnanců a PGS studentů 1. LF UK a VFN a její interní evaluace
- Správa elektronických informačních zdrojů 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy (1. LF UK) a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze (VFN)
- E-výuka na ÚVI – vývoj výuky
  - pregraduální a postgraduální studium
  - školicí semináře
  - podpora výuky a kontakty

Ústav vědeckých informací

- zajištění informační podpory pro lékaře, vyučující, studenty i pro další odbornou veřejnost
- výpůjční, rešeršní, reprografické služby, evidence publikační činnosti
- výuka, e-výuka, semináře, konzultace

STRUKTURA

- Knihovna – půjčovna, studovna, akvizice, metodika
- Bibliografické oddělení – sběr publikací, citační ohlasy, evaluace, Rejstřík informací o výsledcích (RIV)
- Referenční oddělení – e-zdroje, rešerše, služby MVS, MMVS
- Foto a video oddělení

Knihovna – statistika k 31.12.2010

Počet uživatelů celkem	8979
Počet zaregistrovaných studentů	6318
Počet zaregistrovaných doktorandů	292
Počet zaregistrovaných zaměstnanců	1041
Počet uživatelů z UK	709
Veřejnost odborná	164
Veřejnost laická	455
Počet knihovních jednotek	245 449
Počet odebíraných titulů periodik	183
Počet e-titulů periodik	23 461
Počet míst ve studovně	378

Bibliografické oddělení

- sběr, zpracování, evidence a hlášení publikačních aktivit zaměstnanců a studentů 1. LF UK a VFN
- záznamy v daném termínu posbírány do jedné společné databáze 1. LF UK a VFN → RIV → registrující databáze UK (<http://kram4.ruk.cuni.cz/bib10.html>)
- sběr citačních ohlasů publikací a Hirschův index → interní hodnocení jednotlivých pracovišť fakulty dle vědecké činnosti (podrobné instrukce a návody na <http://uvi.lf1.cuni.cz> – Bibliografie)

údaje k 31.12.2010

Evidence publikačních aktivit	2656
Počet zpracovaných bibliografií	380
Články v zahraničních časopisech	532
Články v českých časopisech	978
Monografie	71
- české	64
- anglické	7
Kapitoly z knih	343
- české	307
- anglické	33

Referenční oddělení

- správa e-zdrojů (licenční otázky, nastavení přístupů, řešení technických problémů, informace o nabízených zdrojích, informační podpora)
- služby MVS a MMVS (zajištění fulltextů časopiseckých článků, zapůjčení knih od mimopražských i zahraničních knihoven)
- zpracování průběžných a retrospektivních rešerší (nejvíce využívají zaměstnanci, dále studenti bakalářských programů)
- zvyšující se počet nakupovaných e-zdrojů, dle statistik vysoká míra využitelnosti e-časopisů přes vzdálený přístup

údaje k 31.12.2010

MVS celkem	1928
- jiné knihovně	602
- z jiné knihovny	1326
Rešerše celkem	132
- BMČ	74
- e-zdroje zahraniční	158

Elektronické informační zdroje

- **Databáze:** BMČ, Dentistry & Oral Sciences, EBSCO, Embase, Evidence-Based Medicine Reviews, Medline, Micromedex, ProQuest Central, ScienceDirect, Scopus
  - **E-časopisy:** kolekce ACS, Blackwell Publishing, BMJ, Elsevier, Karger, Lippincot Williams and Wilkins, Oxford, Springer / Kluwer, Wiley
  - **E-knihy:** Books@OVID, Elsevier, Galén, Kluwer / Springer, Knovel, McGraw-Hill, Oxford Medical Handbooks, Scriver's OMMBID, Thieme, Wiley
  - **Citační manažer:** End-Note Web
- všechny el. informační zdroje jsou přístupné z každého PC na fakultě a je pro ně zřízen vzdálený přístup
  - propojení doporučené studijní literatury se Studijním informačním systémem (SIS) – vyhodnocená statistika výpůjček jednotlivých titulů zajišťuje jejich dostupnost

Výuka na ÚVI

- rozvoj vědy vyžaduje neustálé sledování a studium vědecké literatury
- práce na vědeckém, výzkumném, pedagogickém či jiném projektu se neobejde bez shromažďování a důsledného studia informačních pramenů
- vědecké informace jsou předpokladem, prostředníkem i finálním výsledkem vědecko-výzkumné, pedagogické i léčebně preventivní činnosti lékařů
- akreditované předměty „Propedeutika vědecké práce“ a „Základy vědecké práce“ vyvinuté z předmětu „Knihovnictví“ – cíl: připravit studenty denního i kombinovaného studia pro práci s odbornými informacemi, zorientovat se v nich, dokázat si poradit při výběru a rešerši odborné literatury, získání relevantních informací a jejich zpracování dle studijních potřeb
- 20 let zkušeností s výukou – obohacení základních poznatků o nové metody v e-výuce – promítání do obsahu přednášek (interaktivní zpřístupnění)
- **důležité je srozumitelně vysvětlit odborná témata z informační oblasti neinformačním oborům**

E-výuka

- nové implementace (od teoretických, filozofických přednášek k praktickým)
- 101 licencovaných e-zdrojů
- multimediální učebny, multifunkční PC-studovny
- e-prezentace k přednáškám
- rešerše v e-zdrojích
- vzdálené přístupy
- Wikiskripta

<http://uvi.lf1.cuni.cz>

- pregraduální studenti nelékařských oborů
- postgraduální studenti lékařských oborů
- semináře pro odbornou veřejnost

Pregraduální studium

- nelékařské obory: adiktologie, ergoterapie, fyzioterapie, nutriční terapie, všeobecná sestra (předmět "Základy vědecké práce")
- obor: zdravotnická technika (předmět "Propedeutika vědecké práce")
- elektronická podpora výuky
- témata e-výuky: *Informační instituce, jejich služby a webové stránky*
Katalogy knihoven a nakladatelů
Portály e-zdrojů
Základy rešeršní činnosti
Základy vyhledávání ve volně dostupných zdrojích a zdrojích UK
Citování odborné literatury
Digitální portfolio
Referenční manažery
Wikiskripta (výuku Wikiskript zajišťuje MUDr. Martin Vejražka, Ph.D.)
- další témata: *Typy písemné a ústní odborné komunikace, Prezentace odborné a vědecké práce, Autorský zákon, Hledání zaměstnání*
- *Dobronice – úvod do studia lékařství*

Postgraduální studium

- projekt "Začínající vědec-výzkumník v biomedicíně"
  - soubor přednášek a cvičení "Umění zpracování rešerší pro účely vědecko-výzkumné činnosti"
  - podpora z fondů Evropské unie
  - témata e-výuky: *Orientace v e-zdrojích*
    - Nadstavbové nástroje k e-zdrojům*
    - Základy rešeršní techniky*
    - Databázová rozhraní*
    - Citace odborné literatury*
    - Referenční manažery*
    - Evaluace vědecké práce*
    - Bibliometrické a scientometrické indikátory*
  - další témata: *Pojem informace - data - znalosti, Informační cyklus, Právní a etické aspekty při práci s vědeckými informacemi a prameny atd.*

Semináře s podporou e-výuky

- v roce 2010 celkem 34 seminářů
  - témata: *Jak na e-knihy a e-časopisy*
    - Citování literatury a práce s referenčním manažerem EndNote*
    - Web Of Knowledge*
    - Journal Citation Reports*
    - Impact Factor*
    - H-index,*
    - Eigenfactor*
    - Práce s databází MD Consult a Up-To-Date*
    - Databáze Dentistry & Oral Sciences Source*
    - Vědecké lékařské informace, Evidence-Based Medicine*
- (spolupráce s doc. PhDr. Richardem Papíkem, Ph.D. - ÚISK FF UK)

Kontakty – podpora výuky

PhDr. Hana Skálová

(Přednostka ústavu a garant výuky)

E-mail: hana.skalova@lf1.cuni.cz

Tel.: 224 965 600

PhDr. David Horváth

(Koordinátor výuky)

E-mail: david.horvath@lf1.cuni.cz

Tel: 224 965 613